

І СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Повна назва навчальної дисципліни	Екологічний туризм
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Факультет технічних систем та енергоефективних технологій. Кафедра прикладної екології
Розробник(и)	Трунова Інна Олександрівна, Яхненко Олена Миколаївна
Рівень вищої освіти	Без обмежень
Семестр вивчення навчальної дисципліни	Без обмежень
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 5 кредитів ЄКТС, 150 годин, з яких 32 години становить контактна робота з викладачем (16 годин лекцій, 16 годин практичних занять), 118 години становить самостійна робота
Мова(и) викладання	Українською мовою
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Вибіркова дисципліна загальної підготовки для всіх освітніх програм
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні
3. Мета навчальної дисципліни	
Метою навчальної дисципліни є формування у студентів знань про теоретично-методологічні та практичні аспекти формування, функціонування і розвитку зеленого сільського і екологічного туризму як цілісної системи урбокомпенсаційного природокористування	
4. Зміст навчальної дисципліни	
Тема 1. Наукові засади зеленого туризму. Зелений туризм як інтегративна форма еко- та агротуризму. Основні поняття та визначення: зелений туризм, сільський туризм, екологічний туризм, агротуризм, відпочинковий туризм (відпочинок на селі), екоагротуризм. Принципи, функції та завдання екотуризму. Концепція зеленого туризму. Тема 2. Історія та сучасний стан екологічного туризму. Історія розвитку екологічного туризму. Основні наукові принципи екологічного ту-	

ризму. Основні завдання урбокомпенсаційного екологічного туризму. Міжнародне товариство екотуризму. Концепція розвитку екотуризму.

Тема 3. Інтеграційні та стабілізаційні основи екологічного туризму.

Прямий вплив рекреантів на природні комплекси. Непрямий вплив рекреантів на природні комплекси. Управління впливом туризму на природні комплекси. Екологічний туризм в контексті сталого розвитку. Чинники, що стримують розвиток екотуризму в Україні.

Сучасний стан зеленого туризму в Україні. Етапність розвитку та критерії районування України за відмінностями туристичного продукту зеленого туризму. Рекреаційна складова розвитку сільського туризму.

Тема 4. Економічні аспекти в екотуризмі.

Інноваційні основи менеджменту екологічного туризму. Науково-методичні основи менеджменту екологічного туризму. Завдання менеджменту зеленого туризму. Основні аспекти діяльності менеджменту зеленого туризму. Поняття екологічного маркетингу. Теоретико-методологічна та практична база екологічного маркетингу. Зелений туризм в системі урбоекологічного маркетингу.

Тема 5. Екотуристичний потенціал.

Поняття екотуристичного потенціалу. Виявлення й оцінка екотуристичного потенціалу. Елементи, з яких складається екотуристичний потенціал. Інфраструктура та передумови для розвитку зеленого туризму. Природні, історико-культурні та соціально-економічні передумови розвитку зеленого туризму в регіонах України. Географічні та етнографічні засади внутрішньо регіональної спеціалізації агрорекреаційного сервісу в регіонах.

Тема 6. Екологічна стежка

Екологічна стежка як базова основа комплексного екотуристського продукту. Географічна визначеність екологічної стежки. Актуальність організації мереж екологічних стежок. Алгоритм розробки та організації екологічної стежки. Методика розробки екологічної стежки. Екологічні завдання при проходженні стежки. Спеціалізовані та комплексні екостежки.

Тема 7. Екскурсійні маршрути, як основні складові зеленого туризму.

Поняття екскурсій та їх класифікація. Підготовка та проведення екскурсій. Розробка маршруту та методика проведення екскурсій. Туристичні ресурси місцевого рівня. Формування туристичного продукту.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1.	Раціонально вирішувати проблему впливу зеленого туризму на навколишнє середовище
PH2.	Використовувати даний напрям туризму для добробуту природно територіальних комплексів та туриста
PH3.	Розробляти екотур в рамках природоохранных територій

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Видами навчальних занять при вивченні дисципліни є лекції (Л) та практичні заняття (ПЗ):

Тема 1.

Л 1. Наукові засади зеленого туризму.

Зелений туризм як інтегративна форма еко- та агротуризму. Основні поняття та визначення: зелений туризм, сільський туризм, екологічний туризм, агротуризм, відпочинковий туризм (відпочинок на селі), екоагротуризм. Принципи, функції та завдання екотуризму. Концепція зеленого туризму.

ПЗ 1. Відмінність та переваги сільського і міського туризму.

Види відпочинку та міській і сільській територіях. Характеристика сільських та міських видів відпочинку. Основна організаційна відмінність сільського туризму. основний показник відпочинкового туризму. Види зеленого туризму. Переваги та недоліки зеленого туризму.

Тема 2.

Л 2. Історія та сучасний стан екологічного туризму.

Історія розвитку екологічного туризму. Основні наукові принципи екологічного туризму. Основні завдання урбокомпенсаційного екологічного туризму. Міжнародне товариство екотуризму. Концепція розвитку екотуризму.

ПЗ 2. Організація зеленого туризму в країнах Європи.

Концепція «Bed and Brekfest». Традиції і цінності. Рекламні слогани, сутність зеленого туризму в великобританії. Французький досвід організації рекреаційного сервісу. Програма дитячого відпочинку.

Тема 3

Л 3. Інтеграційні та стабілізаційні основи екологічного туризму.

Прямий вплив рекреантів на природні комплекси. Непрямий вплив рекреантів на природні комплекси. Управління впливом туризму на природні комплекси. Екологічний туризм в контексті сталого розвитку. Чинники, що стримують розвиток екотуризму в Україні.

Л 4. Сучасний стан зеленого туризму в Україні. Етапність розвитку та критерії районування України за відмінностями туристичного продукту зеленого туризму. Рекреаційна складова розвитку сільського туризму.

ПЗ 3. Географічні та етнографічні засади внутрішньо регіональної спеціалізації рекреаційного сервісу в Україні.

Розробка основних видів активного дозвілля та видів туристичних продуктів регіонів України.

ПЗ 4. Реалії розвитку зеленого туризму в Україні.

Види діяльності, від яких можна отримувати реальні доходи у сфері зеленого туризму. Екологічні аспекти зеленого туризму.

Тема 4

Л 5. Економічні аспекти в екотуризмі.

Інноваційні основи менеджменту екологічного туризму. Науково-методичні основи менеджменту екологічного туризму. Завдання менеджменту зеленого туризму. Основні аспекти діяльності менеджменту зеленого туризму. Поняття екологічного маркетингу. Теоретико-методологічна та практична база екологічного маркетингу. Зелений туризм в системі урбоекологічного маркетингу.

ПЗ 5. Менеджмент зеленого туризму

Мета менеджменту зеленого туризму. Основні чинники підвищеної складності управління зеленим туризмом. Основні вимоги до зеленого туризму. Типи цілей зеленого туризму. Ключове завдання менеджменту зеленого туризму. Побічні негативні ефекти зеленого туризму.

Тема 5

Л 6. Екотуристичний потенціал.

Поняття екотуристичного потенціалу. Виявлення й оцінка екотуристичного потенціалу. Елементи, з яких складається екотуристичний потенціал. Інфраструктура та передумови для розвитку зеленого туризму. Природні, історико-культурні та соціально-економічні передумови розвитку зеленого туризму в регіонах України. Географічні та етнографічні засади внутрішньої регіональної спеціалізації агрорекреаційного сервісу в регіонах.

ПЗ 6. Зелений туризм як вид підсобної діяльності.

Вивчення піктограм. Розробка екотуру в рамках природоохоронних територій

Тема 6.

Л 7. Екологічна стежка

Екологічна стежка як базова основа комплексного екотуристського продукту. Географічна визначеність екологічної стежки. Актуальність організації мереж екологічних стежок. Алгоритм розробки та організації екологічної стежки. Методика розробки екологічної стежки. Екологічні завдання при проходженні стежки. Спеціалізовані та комплексні екостежки.

ПЗ 7. Технологічні основи гостинності.

Технологічні основи надання послуг зеленого туризму. Основні фази обслуговування.

Тема 7.

Л 8. Екскурсійні маршрути, як основні складові зеленого туризму.

Поняття екскурсій та їх класифікація. Підготовка та проведення екскурсій. Розробка маршруту та методика проведення екскурсій. Туристичні ресурси місцевого рівня. формування туристичного продукту.

ПЗ 8. Розвиток зеленого туризму в Сумській області.

Особливості зеленого туризму на Сумщині.

7.2 Види навчальної діяльності

НД1. Проведення лекцій-дискусій.

НД2. Підготовка до лекцій.

НД3. Проведення практичних робіт, які охоплюють всі теми.

НД4. Підготовка до практичних робіт

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1. Інтерактивні лекції;

МН2. Практичні заняття.

Лекції надають студентам матеріали з основних напрямків екологічного туризму, найбільшу перешкоди на шляху розвитку зеленого туризму, основні завдання урбокомпенсаційного екологічного туризму, основні причини небезпек в туризмі. Лекції доповнюються практичними заняттями, що надають студентам можливість застосовувати теоретичні знання на практичних прикладах (РН1 – РН3). Самостійному навчанню сприятиме підготовка до лекцій та практичних занять.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Шкала оцінювання з дисципліни (R) незалежно від обсягу навчальної роботи з неї становить $R = 100$ балів.

Підсумкова семестрова оцінка за національною шкалою оцінювання та європейською шкалою оцінювання ECTS відповідно до накопичених або визначених на підсумковому семестровому контролі рейтингових балів визначається із таких співвідношень: **за 4-й семестр – загалом 100 балів.**

Сума балів (R)	Оцінка ECTS	Оцінки за національною шкалою	Визначення
90-100	A	5 (відмінно)	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
82-89	B	4 (добре)	Вище середнього рівня з кількома помилками
74-81	C		В загальному правильна робота з певною кількістю помилок
64-73	D	3 (задовільно)	Непогано, але із значною кількістю помилок
60-63	E		Виконання задовольняє мінімальні критерії
35-59	FX	2 (незадовільно)	З можливістю повторного складання семестрового контролю
0-34	F		З обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту

Примітка. Загальна кількість балів отриманих студентом за період навчання округлюється до цілого числа за загальноприйнятими математичними правилами, наприклад, студент отримав 59,5 балів \approx 60 балів – оцінка за шкалою ECTS – E, за національною шкалою – Задовільно.

Студент, який впродовж навчального періоду виконав усі заплановані види навчальної роботи та за наслідками модульних атестацій набрав необхідну кількість рейтингових балів, яка відповідає позитивній оцінці (не менше 60 балів), отримує семестрову оцінку у відповідності до набраних рейтингових балів. Складання заходу підсумкового семестрового ко-

нтролю (ПСК) з метою підвищення позитивної оцінки не здійснюється.

Студент, який впродовж поточної роботи не набрав кількість рейтингових балів, що відповідає позитивній оцінці, але не менше 35 балів, зобов'язаний скласти захід ПСК (за процедурою письмового іспиту).

Студент, який за наслідками модульних атестацій набрав менше 35 рейтингових балів, не допускається до підсумкового семестрового контролю, отримує оцінку «незадовільно» (за шкалою ECTS – «F») і відраховується з університету.

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

За дисципліною передбачені такі методи поточного формативного оцінювання: опитування та усні коментарі викладача за його результатами, реферативні доповіді обговорення на теми лекційних занять, обговорення виконаних практичних завдань.

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних та письмових опитувань (М1), тестування до практичних робіт (М2), перевірки звітів до практичних робіт (М3). Всі роботи повинні бути виконані самостійно.

Оцінка студента формується таким чином:

1. Письмові практичні роботи (виконання, обговорення, захист) 45 балів.
2. Контрольна робота (тести) 40 балів
3. Індивідуальне дослідницьке завдання (виконання, презентація, захист) 15 балів
4. Виконання підсумкового комплексного модульного тестового завдання: 20 балів.

Форма підсумкового контролю – д/залік, що проводиться у письмовій формі за тестовими технологіями.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

Навчальний процес потребує використання мультимедійного комплексу (ЗН1)

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література:

1. Ніколаєв К. Д. Екологізація та розвиток сільського зеленого туризму в Україні: морографія / К. Д. Ніколаєв.- Київ: Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. – 153 стор.
2. Парфиненко А., Гапоненко А. Сільський зелений туризм. Навчальний посібник / Парфиненко А.. – Університетська книга, 2019. – 178 стор.
3. Чеглей, В. М. Світовий досвід розвитку сільського зеленого туризму / В. М. Чеглей // Науковий вісник Ужгородського університету : Серія: Економіка / Редкол.: В.П. Мікловда, М.І. Пітюлич, Н.М. Гапак. – Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2011. – Спецвип. 33. Ч.3. – С. 203–207. – Бібліогр.: с. 207

Допоміжна література:

1. Дудзяк, О. А. Сільський зелений туризм як елемент диверсифікації сільського господарства та розвитку сільських територій [Текст] / О. А. Дудзяк // Ефективна економіка. – 2017. – № 10.
2. Ілляшенко, С. М. "Зелений" туризм як один з напрямів сталого розвитку регіону [Текст] / С. М. Ілляшенко, Н. С. Ілляшенко, В. О. Щербаченко // Економіка України. – 2013. – № 8. – С. 33-39.
3. Собуцький, С. Сільський зелений туризм: перспективи розвитку [Текст] / С. Собуцький // Вісник. Право знати все про податки і збори. – 2016. – № 38 : Первинні документи. – С. 46-47.